

Järjestötoiminnan avustuskeskus

SOSTEn esitys 4.11.2021

Järjestötoiminnan avustuskeskus (1/2)

- Järjestötoiminnan avustuskeskus on osa oikeusministeriötä (OM) tai valtioneuvoston kansliaa (VNK).
- Laaja-alainen valtionavustuskeskus nykyisten Veikkaus Oy:n voittovaroja saavien järjestöjen yleishyödyllisen toiminnan valtionavustusten valmistelua, jakamista ja seuranta varten.
- Yhteisen järjestötoiminnan avustuskeskuksen hyödyt:
  - Valtionavustustoiminnan hallinnoinnin tehostuminen
  - Yhdenmukaiset avustuskäytännöt
  - Laaja-alaisen, eri tehtäväalueita käsittävän järjestötoiminnan kehittyminen
  - Rajapintatoiminnan helpottuminen
  - Kansalaisjärjestötoiminnan autonomian säilyminen
  - Järjestöjen yhdenvertaisuuden lisääntyminen

Järjestötoiminnan avustuskeskus (2/2)

- Toiminta perustuu (uuteen) lakiin Järjestötoiminnan avustuskeskuksesta.
- Toimintaa johtaa parlamentaarinen johtokunta.
- Valtio tulouttaa avustuskeskukselle vuosittaisen indeksiin sidotun määrärahan.
- Avustuskeskus jakaa pääsääntöisesti yleisavustuksia ja kohdennettuja yleisavustuksia. Ministeriöt jakavat erityisavustuksia.
- Avustusmääräraha jaetaan vuosittain laissa määritellyn jakosuhteen perusteella toimialoille (jaostot).
- Avustuskeskuksen toiminnan piiriin siirtyvät liikunta-, nuoriso-, taide-, sosiaali- ja terveysalan yhdistykset ja säätiöt.
- Valmistelua ja päätöksentekoa tukevat toimialakohtaiset jaostot, joilla on monialainen jäsenistö (virkamiehet, järjestöasiantuntijat ja muut asiantuntijat).

Yhteisen avustuskeskuksen organisaatio

- Avustuskeskuksen johtokunta
- Toimialakohtaiset jaostot
  - Liikunta- ja urheilujärjestöt
  - Taidejärjestöt
  - Tiedejärjestöt
  - Nuorisojärjestöt
  - Sosiaali- ja terveysjärjestöt
- Avustuskeskuksen pääsihteeri ja muut toimihenkilöt.
- Avustustoiminnan neuvottelukunta

Avustuskeskuksen ohjaus

- Avustuskeskuksen toiminnan yleinen ohjaus ja valvonta kuuluu oikeusministeriölle tai valtioneuvoston kanslialle.
- Ministeriöllä tai kanslialla on oikeus antaa avustuskeskuksen hallinnon järjestämistä ja avustuskeskuksen talouden hoitoa koskevia yleisiä määräyksiä.
- Oikeusministeriön tai valtioneuvoston kanslian tehtävänä on erityisesti valvoa avustuskeskuksen taloutta ja toimintaa sekä kirjanpidon asianmukaista hoitamista.
- Oikeusministeriöllä tai valtioneuvoston kanslialla on oikeus saada avustuskeskukselta kaikki tarvittavat tiedot ja selvitykset.

Avustuskeskuksen johtokunta

- Avustuskeskuksen hallinnosta sekä talouden ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii avustuskeskuksen johtokunta.
- Johtokunnan tehtävänä on erityisesti:
  - Päättää avustuskeskuksen toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta
  - Päättää myönnettävistä avustuksista jaostojen esityksestä
  - Hyväksyä ja allekirjoittaa avustuskeskuksen tilinpäätös ja toimittaa se oikeusministeriölle tai valtioneuvoston kanslialle.
- Avustuskeskuksen johtokuntaan kuuluu puheenjohtaja sekä kuusi jäsentä, joilla jokaisella on henkilökohtainen varajäsen.
- Eduskunta nimeää johtokunnan puheenjohtajan sekä jäsenet ja varajäsenet kerrallaan kolmen vuoden toimikaudeksi. Eduskunta vapauttaa johtokunnan tai sen puheenjohtajan, jäsenen taikka varajäsenen tehtävästään.

Avustuskeskuksen jaostojen tehtävät

- Valmistella johtokunnalle toimialansa linjauksia ja strategisia tavoitteita.
- Arvioida toimialansa avustustoiminnan käytön vaikutuksia ja kehittää avustustoiminnan vaikuttavuutta.
- Edistää yhdenmukaisia avustuskäytäntöjä huomioiden toimialan erityispiirteet.
- Valmistella ja esittää vuosittainen toimialan avustusmäärärahan käyttösuunnitelma avustuskeskuksen johtokunnalle.
- Vahvistaa järjestöjen osallisuutta avustustoiminnassa.

Avustustoiminnan neuvottelukunnan tehtävät*

- Valmistella lausuntoja johtokunnalle avustuskeskuksen yleisistä linjauksista ja strategisista tavoitteista.
- Arvioida avustuskeskuksen avustustoiminnan käytön vaikutuksia ja suunnitella avustustoiminnan vaikuttavuutta.
- Arvioida avustuspolitiikkaa ja avustuksia koskevaa päätöksentekoa.
- Koota tietoa kansalaisyhteiskuntakehityksestä ja toimialansa järjestöjen muuttuvista tarpeista pitkällä ajalla tarkasteltuna.
- Vahvistaa järjestöjen osallisuutta avustustoiminnassa.

*Lähde: Järjestöjä koskevat valtionavustuskäytännöt: Ehdotukset niiden kehittämiseksi ja yhdenmukaistamiseksi, Valtiovarainministeriö 25.05.2021.

Eija Koivuranta
SOSTEn hallituksen puheenjohtaja
050 574 1775, eija.koivuranta(at)vaestoliitto.fi

Vertti Kiukas
SOSTEn pääsihteeri
040 592 4287, vertti.kiukas(at)soste.fi